

Ministerul Economiei

Minuta reuniunii Comitetului de Monitorizare a POS CCE

București, 28 octombrie 2009

1. Deschiderea reuniunii

Lucrările reuniunii au fost conduse de *dl. Secretar de Stat Constantin Claudiu Stafie*, președintele Comitetului de Monitorizare pentru POS CCE. La reuniune au participat, alături de membrii comitetului, reprezentanții Comisiei Europene - DG Regio, dl. Marian Răduță și dna. Aura Răducu, reprezentanții Băncii Europene de Investiții, în calitate de observatori permanenți, precum și reprezentantul Ministerului Sănătății, în calitate de invitat permanent. De asemenea, au fost invitați reprezentanți ai unor beneficiari cu proiecte contractate în derulare.

Aprobarea ordinii de zi

După constatarea existenței cvorumului (18 membri prezenți din totalul de 29 de membri), *dl. Secretar de Stat Constantin Claudiu Stafie* a prezentat pe scurt ordinea de zi și a propus aprobarea acesteia. Ordinea de zi a fost aprobată în unanimitate.

Aprobarea minutei reuniunii CM POS CCE din 16 iunie 2009

Dl. Secretar de Stat Constantin Claudiu Stafie a propus aprobarea minutei reuniunii precedente, transmisă membrilor în termenul prevăzut de Regulament, cu mențiunea că nu s-au primit observații din partea acestora.

Minuta reuniunii Comitetului de Monitorizare din 16 iunie 2009 a fost aprobată, cu o abținere, a d-lui Dragoș Mihalache, U.G.I.R., motivată prin faptul că nu a participat la reuniunea respectivă (dl. Mihalache a fost informat că, la reuniunea precedentă, UGIR a fost reprezentată de dl. Ștefan Rădeanu, membru supleant).

Dl. Marian Răduță, DG Regio, a transmis regretul d-lui Alessandro Rainoldi de a nu putea participa la această reuniune, ultima la care ar fi participat în calitate de membru al Unității România, domniei sale fiindu-i atribuite alte sarcini în cadrul Comisiei.

În continuare, dl. Răduță a exprimat punctul de vedere al Comisiei Europene referitor la stadiul general al implementării POS CCE. O primă constatare a fost aceea că, din analiza stadiului prin prisma ratei de absorbție, un indicator des utilizat, nu se observă o diferență semnificativă față de situația prezentată la reuniunea din iunie, deși a existat un progres, care va rezulta din prezentările de la această reuniune.

Dl. Răduță a reiterat importanța menținerii și întăririi capacității administrative, ca factor esențial pentru reușita implementării programului, îndeosebi gestionarea resurselor umane și stabilitatea acestora, și a recomandat continuarea eforturilor în acest sens.

De asemenea a recomandat o comunicare permanentă între autorități (Autoritatea de Management și Organismele Intermediare) și potențialii beneficiari, mai ales IMM-uri, în direcția identificării domeniilor în

care aceștia au nevoie de susținere, atât pentru pregătirea proiectelor, cât și în implementarea lor, în special pentru proiectele mai complexe decât simpla achiziție de echipamente. Aceasta, în situația în care rolul administrativ, atât al Autorității de Management, cât și al Organismelor Intermediare, a fost verificat și validat până la acest moment.

Dl. Secretar de Stat Constantin Claudiu Stafie a precizat că, în opinia sa, în perioada scursă de la ultima reuniune, s-au făcut progrese, referindu-se la măsurile de simplificare a procedurilor de accesare a fondurilor, stabilite în comitetul inter-ministerial, condus de primul ministru, și transpuse în ghidurile solicitanților. O parte a dificultăților întâmpinate se datorează și crizei economice, respectiv posibilităților reduse de cofinanțare ale beneficiarilor datorită accesului limitat la credite bancare. Un alt aspect care poate duce la prelungirea unor termene, atât pentru autorități, cât și pentru beneficiari, îl constituie procedurile anevoioase privind achizițiile publice, care pot dura chiar 3 - 6 luni (de exemplu, contractarea evaluatorilor pentru operațiunea de întreprinderi mari în cadrul axei de Asistență tehnică).

Domnia sa a mai arătat că, deși numărul de proiecte depuse pe unele axe prioritare este mare, implicând un volum mare de muncă, este importantă reducerea termenelor de evaluare, aprobare și contractare, având însă în vedere analiza atentă a proiectelor în cadrul fiecărei etape, pentru evitarea erorilor, de ordin legislativ sau financiar.

2. Stadiul implementării POS CCE - 30 septembrie 2009

Dna. Cătălina Meliță, director general AM POS CCE, a prezentat stadiul implementării programului în ansamblu și a operațiunilor gestionate direct de AM POS CCE, și a propus o dezbatere cât mai puțin formală, așteptând de la membrii CM un feed-back, o opinie, un sfat, astfel încât acest forum care este Comitetul de Monitorizare să devină un instrument de conducere a programului și o exprimare a unui parteneriat real.

Prezentarea a cuprins:

- situația lansărilor și alocărilor
- numărul de proiecte depuse, în total și pentru fiecare axă prioritară
- valoarea proiectelor depuse, aprobate, contractate și plăți efectuate
- pragurile n+2, n+3
- operațiunile gestionate direct de AM POS CCE, întreprinderi mari și fondul JEREMIE
- greșeli în completarea cererii de finanțare
- distribuția regională a proiectelor

Numărul proiectelor depuse în cadrul programului, la 30 septembrie a fost de 4712, cu o distribuție inegală pe cele 4 axe prioritare (peste 3000 în cadrul AP1), valoarea acestora reprezentând cca. 47% din fondurile alocate POS CCE pentru 2007 – 2013, din care proiecte în valoare de cca. 575 milioane euro au fost aprobate și 385 milioane euro, contractate. Plățile efectuate au fost în valoare de 120 milioane euro, din care 100 milioane euro reprezintă o singură plată, la fondul de participare JEREMIE.

A fost urmărită cu interes prezentarea privind estimările în raport cu pragurile n+3/n+2, în special în contextul unei întrebări frecvente din partea opiniei publice/mass-media: “câți bani va pierde România?”.

Din graficele prezentate, având în vedere că avansul de la CE a fost majorat de la 7% la 9%, printr-o modificare a regulamentului, suma pentru anul 2010 fiind negativă, rezultă că, până în anul 2011, pentru POS CCE nu există riscul de a se pierde fonduri. Pentru anul 2013, când n+3 și n+2 se suprapun, vor trebui făcute cele mai multe plăți (de aproximativ 1 miliard de euro, i.e. cca. o treime din fondurile programului). Se știe din experiența altor state că plăți de un miliard într-un an se vor putea face foarte greu; prin urmare ar trebui ca sumele plătite până în 2013 să fie mai mari decât cele estimate, pentru a reduce presiunea spre finalul perioadei de implementare a programului.

Operațiunile gestionate direct de AM:

- investiții pentru întreprinderi mari: au fost depuse 123 de proiecte, cu o alocare financiară de o treime din totalul alocării prevăzute în program; aproximativ 11% din cererile de finanțare au solicitat valoarea maximă nerambursabilă, 5 milioane euro; 96 de proiecte au intrat în faza de evaluare tehnico-economică, ceea ce arată calitatea foarte bună a acestora; al doilea apel, ultimul alocat perioadei de programare, va avea loc până la sfârșitul acestui an și bugetul disponibil va fi dublu față de apelul 2008;
- operațiunea "Accesul IMM la finanțare" – fondul de participare JEREMIE: au fost clarificate împreună cu serviciile Comisiei Europene anumite elemente privind operațiunea de garantare-creditare, iar în septembrie, s-a publicat textul apelului pentru selectarea intermediarilor financiari, apel încheiat în 28 octombrie a.c., urmând ca FEI să înceapă selecția acestora. În același timp se lucrează pentru cea de a doua operațiune, care va fi lansată până la sfârșitul acestui an, respectiv fondurile de capital de risc.

Dificultățile întâmpinate:

- prelungirea peste limite rezonabile a perioadei de evaluare la unele operațiuni, îndeosebi la cele care suscită cel mai mare interes; cauzele principale sunt numărul mare de proiecte primite într-o perioadă scurtă de timp și lansarea simultană a majorității apelurilor, coroborate cu insuficiența personalului;
- perioada de contractare a depășit previziunile, în principal din cauza incapacității unor beneficiari de a pune la dispoziție documentele necesare în faza de contractare, de exemplu extrasul de carte funciară cu mențiunea liber de sarcini sau documentele care dovedesc capacitatea de cofinanțare;
- accesul dificil la resurse financiare, în condițiile crizei actuale, subiect abordat și de dl. Secretar de Stat Constantin Claudiu Stafie, care a condus la retragerea de proiecte înainte de contractare – 138, care reprezintă 1,5% din valoarea proiectelor depuse și 14% din valoarea celor selectate; după aprobare 3,35% proiecte retrase din totalul proiectelor aprobate; cele mai multe proiecte retrase sunt proiecte mici; cele mai multe retrageri sunt la AP 1, peste 100, AP 2 - 10, din care 7 întreprinderi, AP 3 – 26 și AP 4 – 0, deoarece nu s-a încheiat contractarea; numărul retragerilor, în valoare absolută, nu este foarte mare, dar trendul este crescător;
- modificarea calendarului de implementare și notificările de prelungire a graficului de rambursare, care conduc la o implementare mai lentă a proiectelor și la un procent de plăți mai redus;
- calitatea cererilor de rambursare, cu documente insuficiente pentru a onora plățile de prima dată, fiind nevoie de clarificări, care prelungesc această perioadă;
- procedurile de achiziție publică, în cazul beneficiarilor publici, prelungesc calendarul de implementare;
- personalul insuficient atât la nivelul AM, cât și al tuturor OI-urilor; în plus, două dintre Organismele Intermediare nu beneficiază încă de majorarea salarială prevăzută de lege.

Măsurile de simplificare stabilite în comitetul inter-ministerial și aplicate operațiunilor POS CCE:

- comasarea etapei de verificare administrativă și de eligibilitate;
- simplificarea întocmirii dosarului cererii de finanțare;
- flexibilizarea criteriului de eligibilitate - se permite o restanță de 1/12 din totalul datoriilor- iar documentele doveditoare se prezintă în faza de contractare, nu la depunerea proiectului când este suficientă o declarație pe propria răspundere);
- simplificarea normelor de achiziții și a unor condiții de eligibilitate, finanțare pentru mai multe coduri CAEN, consolidarea ghidurilor, eliminarea calculului asistenței nerambursabile la proiectele generatoare de venituri sub 1 milion de euro;
- majorarea prefinanțării pentru beneficiarii publici, de la 20% la 30%, iar pentru cei privați, introducerea posibilității de prefinanțare de max. 35% din cheltuielile eligibile (prin modificarea bazei legale, la nivel național, de către Ministerul Finanțelor Publice, și modificarea schemelor de ajutor de stat de către Autoritatea de Management); beneficiarii privați trebuie, însă, să prezinte o scrisoare de garanție bancară pentru a putea beneficia de această facilitate, condiție care reduce semnificativ numărul celor care utilizează aceasta facilitare.

Dl. Marian Răduță, DG Regio, a solicitat informații referitoare la experiența acumulată în procesul de evaluare, în cadrul primelor apeluri, și la măsuri care se au în vedere pentru facilitarea accesului IMM-urilor la credite, pentru sprijinirea cofinanțării.

D-na Cătălina Meliță consideră că s-au desprins lecții, atât pentru Autoritatea de Management și Organismele Intermediare, cât și pentru beneficiari, calitatea proiectelor fiind mai bună, la apelurile din acest an. Referitor la facilitarea accesului IMM-urilor la credite, pentru cofinanțare, se încearcă posibilitatea flexibilizării interpretării Art. 57 din Regulamentul CE 1083/2006, privind durabilitatea investiției, chiar dacă sistemul își asumă niște riscuri prin această măsură.

Dl. Ștefan Ciobanu, director general ACIS, a fost de părere că posibilitatea ipotecării bunurilor achiziționate prin proiect este o măsură prin care IMM-urile pot fi ajutate, cu condiția să nu se producă un efect negativ în serie, care să transfere către bugetul statului unele costuri care nu mai pot fi recuperate de Autoritatea de Management. În ceea ce privește fondul de participare JEREMIE, domnia sa a opinat că acesta ar putea ajuta și o parte din beneficiarii programului, IMM-uri, să acceseze credite bancare. Prin flexibilizarea regulamentului general, implicarea mai activă a băncilor și creșterea încrederii acestora în acordarea finanțării, beneficiarii IMM-uri ar putea obține creditare, nu neapărat în baza unei scrisori de garanție bancară, ci în condiții mai favorabile.

Dl. Secretar de Stat Constantin Claudiu Stafie a intervenit cu precizarea că o măsură importantă în acest sens a fost inițiativa de creștere a fondului de garantare a creditelor pentru IMM-uri, până la 200 milioane euro la Eximbank.

Dl. Gabriel Friptu, director general AM POR, a menționat, în contextul punctelor comune dintre Programul Operațional Regional și POS CCE, îndeosebi referitor la micro-întreprinderi, că posibilitatea ipotecării nu va fi automată, fiind necesară o corelare a celor două programe în această privință, împreună cu ACIS, și folosirea aceluiași reguli. Domnia sa a subliniat necesitatea unei garantări supravegheate, pentru a nu crea presiune asupra bugetului de stat, probabilitatea ca această facilitate să se extindă și la proiectele de valori mici, sub 200.000 de euro, fiind scăzută. O altă problemă adusă în discuție a fost aceea referitoare la procedura cu depunere la termen, dl. Friptu arătând că, din experiența AM POR pentru micro-întreprinderi, această procedură duce la prelungirea duratei de semnare a contractelor de finanțare și, implicit, la rezilierea unor contracte. Referitor la calitatea cererilor de rambursare, domnia sa a fost de părere că printr-un dialog permanent cu beneficiarii, chiar informal, calitatea cererilor de rambursare poate fi îmbunătățită, dând ca exemplu AM POR.

Dna Cătălina Meliță a explicat că, spre deosebire de POR (pentru operațiuni cu finanțare nerambursabilă de până la 200.000 de euro), în cadrul POS CCE este utilizată procedura cu depunere la termen pentru operațiunile cu valori mari și foarte mari (milioane de euro, ordinul de mărime diferă substanțial), la care este foarte importantă calitatea proiectelor și finanțarea celor mai bune dintre acestea. Totodată, a precizat că, și în cadrul POS CCE, au fost situații în care s-a renunțat la procedura cu depunere la termen și s-a aplicat procedura cu depunere continuă, mai precis la AP 4, eficiență energetică, operațiune pentru care cererea a fost scăzută, dând astfel posibilitatea mai multor beneficiari de a-și pregăti proiecte pentru care durata de întocmire este mare.

Dl. Gabriel Friptu a insistat, precizând că POR utilizează procedura cu depunere continuă pentru toate operațiunile, indiferent de valoarea proiectelor și de suma alocată, inclusiv cele de până la 20 milioane euro (de exemplu în domeniul turismului), la care beneficiarii sunt în majoritate firme private. În opinia sa, faptul că există o competiție nu implică necesitatea utilizării procedurii cu depunere la termen.

Dna Cătălina Meliță a reiterat că, în opinia sa, aceasta este metoda de a selecta cele mai bune proiecte, în special la operațiunile la care numărul și valoarea proiectelor depuse depășește cu mult alocarea, fiind și o modalitate de a asigura calitatea finanțării.

Dl. Dragoș Mihalache, UGIR, a subliniat evidența lipsei de personal și derularea relativ întârziată a procedurilor, din acest motiv, recomandând externalizarea anumitor servicii. De asemenea, a propus, pentru AP 2, CDI, condiționalizarea acceptării anumitor proiecte de aplicabilitatea lor imediată, precum și acceptarea de garanții sub formă de contracte încheiate în baza proiectelor de cercetare, aceasta fiind o metodă folosită în alte țări, în care planuri de business sunt finanțate fără garanții imobiliare.

Dl. Ștefan Ciobanu, director general ACIS, a arătat că, deși s-au înregistrat progrese certe în acest an în implementarea POS CCE, este necesară accelerarea derulării activităților de aprobare, contractare, implementare, pentru a evita riscul pierderii unor fonduri. Domnia sa consideră ca efectele măsurilor de simplificare întreprinse nu sunt încă vizibile, iar capacitatea administrativă a Autorității de Management și Organismelor Intermediare trebuie îmbunătățită prin unele măsuri interne, de exemplu în ceea ce privește cooperarea și comunicarea inter-instituțională, precum și calitatea comunicării cu beneficiarii. De asemenea, dl. Ștefan Ciobanu a recomandat contractarea la timp a serviciilor de evaluare, întocmirea corectă a documentației de atribuire și proceduri de licitație demarate la momentul oportun, luând în calcul probabilitatea de a avea contestații, necesitatea unei ghidări mai pro-active a beneficiarilor, care au deja contracte semnate, eventual prin sesiuni de instruire, inclusiv pentru întocmirea cererii de rambursare, și prezentarea, cu ocazia reuniunilor Comitetului de Monitorizare a unor informații despre proiecte finalizate.

Dl. Răzvan Daraban, CNPR, s-a referit la situația lipsei de personal, făcând observația că există un blocaj, care se resimte la nivelul Autorității de Management, și a dorit să știe ce măsuri au fost luate pentru a păstra personalul și pentru a implementa mai eficient acest program. De asemenea, domnia sa a solicitat prezentarea unui calendar mai precis de implementare a fondului JEREMIE, pentru asigurarea cofinanțării pentru IMM-uri, și detalii privind următorul apel pentru investiții în întreprinderile mari, în sensul tipului de apel, cu depunere continuă sau cu termen limită.

D-na Cătălina Meliță a explicat că situația lipsei de personal este o problemă generală a administrației publice și se datorează constrângerilor bugetare masive, efect al crizei economice. În ceea ce privește accesul IMM-urilor la finanțare, d-na Meliță a precizat că operațiunea de garantare-creditare va fi lansată la începutul anului viitor, iar cea pentru fonduri de capital de risc, în primul trimestru al anului viitor. Pentru întreprinderile mari, va fi un apel cu termen limită, cu un buget dublu față de primul apel, iar perioada de evaluare va fi mult redusă, deoarece nu mai este necesară o nouă procedură de achiziție publică, evaluarea urmând a fi făcută în baza aceluiași contract de asistență tehnică semnat pentru primul apel.

D-na Aura Răducu, DG Regio, a exprimat unele îngrijorări ale Comisiei Europene referitoare la stabilitatea personalului și a capacității administrative, recomandând menținerea acestora, deoarece se reflectă direct asupra calității implementării programelor operaționale. Dna. Aura Răducu a subliniat sprijinul acordat în acest sens din partea DG Regio, reiterat cu fiecare ocazie, inclusiv în raportul referitor la gestionarea Fondurilor Structurale pentru România și Bulgaria, mai ales în situația în care Autoritatea de Management, în urma procesului de evaluare, a obținut acreditarea instituțională și a conformității pentru structura instituțională existentă. D-na. Aura Răducu a propus și includerea unei recomandări în raportul Autorității de Audit, fiind o problemă care excede, în anumite privințe, competențele Autorității de Management.

Dl. Iulian Miserciu, Autoritatea de Audit, a intervenit pentru a preciza că Autoritatea de Audit, folosind prerogativele sale în acest sens, a recomandat deseori acest lucru în rapoartele sale și că într-adevăr problema excede competențele Autorității de Management.

Dl. Secretar de Stat Constantin Claudiu Stafie și-a exprimat speranța că aceasta este o situație temporară, care va fi remediată.

3. Stadiul implementării Axei Prioritare 1 - 30 septembrie 2009

În continuare, *d-na Laura Marușca, director general adjunct, Direcția Generală pentru IMM, Comerț Interior și Cooperație*, Ministerul Întreprinderilor Mici și Mijlocii, Comerțului și Mediului de Afaceri, Organism Intermediar pentru POS CCE, a prezentat stadiul implementării operațiunilor pentru AP 1 destinate IMM-urilor.

Au fost prezentate:

- situația apelurilor, lansări, alocări, contractări;
- distribuția regională a proiectelor;
- greșeli frecvente în completarea cererii de finanțare;
- greșeli și dificultăți întâmpinate în implementarea proiectelor;
- exemple de proiecte de succes.

Dl. Ștefan Comaș, reprezentant al S.C. Balcanic BOPP S.R.L., în calitate de beneficiar, a prezentat pe scurt proiectul “ Achiziția de utilaje tehnologice pentru producția de mase plastice”, care a primit finanțare prin POS CCE în valoare de 920.000 lei, în cadrul operațiunii “Sprijin financiar în valoare de până la 920.000 lei acordat pentru investiții în Întreprinderi Mici și Mijlocii”, cu o durată de implementare de 6 luni. Produsele realizate se adresează industriei agro-alimentare, și anume ambalare totală, un produs nou pe piața din România. Dl. Comaș s-a declarat mulțumit de sprijinul acordat și și-a exprimat speranța că procedura de rambursare a sumei va decurge în parametri normali.

Unii dintre membrii Comitetului de Monitorizare au dorit să se informeze asupra anumitor aspecte legate de implementarea acestui proiect. Astfel, la întrebarea *d-lui Ștefan Ciobanu* referitoare la impactul proiectului în termeni de productivitate și locuri de muncă nou create, *dl. Ștefan Comaș* a precizat ca producția se va dubla în doi ani, numărul de locuri de muncă va crește cu 10% - 20%, iar salariile cu 100%. *Dl. Gabriel Friptu* s-a interesat dacă proiectul ar mai fi fost realizat fără finanțarea din acest program, răspunsul primit fiind negativ, și a recomandat utilizarea profitului rezultat pentru o viitoare cofinanțare.

Dl. Ștefan Ciobanu a dorit să știe stadiul evaluării interne a proiectelor depuse la apelul care s-a închis, iar pentru evaluatorii externi, care este situația în prezent, pentru a nu repeta prelungirea perioadei de evaluare de la apelurile precedente. *D-na Laura Marușca* a precizat că, pentru apelul pentru investiții mici, la care evaluarea se face de către personalul organismului intermediar, vor fi semnate 149 de contracte, alte 100 de proiecte fiind depuse la Autoritatea de Management pentru avizare, iar la apelul pentru investiții mari, pentru cele 591 de proiecte depuse, contractarea evaluatorilor este în ultima fază a licitației, între timp fiind demarată evaluarea administrativă și de eligibilitate.

La întrebarea *d-lui Răzvan Daraban* privind situația proiectelor care sunt evaluate, *d-na Laura Marușca* a explicat că, evaluarea proiectelor se face în ordinea depunerii, până la epuizarea sumelor, iar proiectele care rămân după epuizarea sumelor nu mai intră în evaluare. Totodată, a precizat că un nou apel este prevăzut pentru martie-aprilie 2010.

4. Stadiul implementării Axei Prioritare 2 la 30 septembrie 2009

În continuare, *d-na Dana Gheorghe, director general Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică*, Organism Intermediar pentru POS CCE, a prezentat stadiul implementării operațiunilor pentru AP 2, respectiv:

- situația apelurilor în anul 2009, lansări, alocări, contractări
- situația financiară pe operațiuni
- distribuția regională
- greșeli frecvente
- exemple de proiecte contractate

A fost prezentată și o propunere de realocare a 60 milioane lei în cadrul aceluiași Domeniu Major de Intervenție, de la operațiunea 1 la operațiunea 2, pentru a finanța în plus 38 de proiecte (cu minim 24 de puncte), cu păstrarea indicatorilor propuși, pentru ambele operațiuni. Fundamentarea acestei propuneri a fost transmisă membrilor CM odata cu materialele pregătite în vederea reuniunii.

În continuare, **Dl. Adrian Bîzgan, S.C. MB Telecom Ltd. S.R.L.**, a prezentat, în calitate de beneficiar, proiectul de cercetare finanțat în cadrul AP 2, operațiunea 2.3.2., „Centru est european de cercetare integrată aplicativă”, care constă în realizarea unui centru de cercetare inter-disciplinară, prin construirea unei clădiri cu o suprafață de 4300 m² care va găzdui laboratoare de cercetare și spații de micro-producție, situată în localitatea Otopeni. Valoarea totală a proiectului este de 27 milioane lei, din care 7 milioane lei cofinanțare din surse proprii. MB Telecom Ltd. este o firmă privată, iar acest proiect se va constitui în cea mai mare investiție privată din România în domeniul cercetării inter-disciplinare aplicate.

Dl. Secretar de Stat Constantin Claudiu Stafie a precizat că, potrivit Regulamentului de organizare și funcționare a Comitetului de Monitorizare, propunerea de realocare (2% din bugetul total 2007-2013 al axei) este numai pentru consultarea membrilor, nu pentru aprobare. **D-na Cătălina Meliță** a adăugat că, într-adevăr, regulamentul nu prevede aprobarea unor astfel de demersuri, fiind o realocare foarte mică între operațiunile aceluiași DMI, nu despre realocare între axe, deci nu este nevoie de aprobare sau vot, dar fiind prima, poate fi interesantă pentru membrii Comitetului de Monitorizare prezentarea justificării acestei realocări, argumentată de Organismul Intermediar și acceptată de Autoritatea de Management.

La solicitarea **d-lui Gabriel Friptu** privind prezentarea unor informații centralizate, la nivel de axă, în termeni de buget total alocat, valoare a proiectelor depuse, sume contractate, comparativ cu bugetul alocat pentru întreaga perioadă de programare, **d-na Dana Gheorghe** a precizat că a fost contractat 30% din suma alocată, procent considerat de **dl. Gabriel Friptu** foarte bun. În ceea ce privește durata medie de implementare, **d-na Dana Gheorghe** consideră ca aceasta nu este un indicator semnificativ pentru AP 2, pentru că diferă atât durata de implementare, de la 6 luni până la trei ani, cât și valoarea proiectelor, de la 200.000 lei la 60 de milioane lei.

Dl. Marian Răduță a remarcat că, urmărind distribuția regională, se constată că rata de succes a proiectelor din regiunea nord-est s-a îmbunătățit față de situația prezentată la reuniunea din iunie, și în prezent se înscrie în media generală a celorlalte regiuni. De asemenea, domnia sa a recomandat, concentrarea în continuare pe implementarea proiectelor.

Referitor la realocări, punctul de vedere al Comisiei Europene este, în general, de a evita, în aceasta fază, realocarea.

Dl Raduță a ținut să sublinieze nivelul încă nesatisfăcător al colaborării între companii și institutele de cercetare, fiind necesară încurajarea parteneriatelor între acestea, cu implicarea autorităților publice, în direcția implementării de către companii a rezultatelor cercetării, și a recomandat o mai bună comunicare la nivel teritorial cu potențialii beneficiari, astfel încât companiile să conștientizeze efectele pozitive ale implementării rezultatelor cercetării, mai ales în condițiile crizei economice actuale.

Dl. Ștefan Ciobanu a precizat, în calitate de coordonator național, ca și reprezentantul CE, faptul că, nu susține propuneri de realocări în acest an, nefiind suficiente rezultate privind implementarea proiectelor. În opinia sa, simpla supra-solicitare de finanțare pentru anumite operațiuni nu este un motiv suficient de realocare de fonduri, aceasta fiind recomandată numai în cazuri excepționale, când o operațiune nu dă rezultatele previzionate. Referitor la această realocare, problema nu este suplimentarea bugetului operațiunii, care este nesemnificativă, ci sursa fondurilor. Având în vedere că operațiunea 2.1.1 este o operațiune cheie în cadrul POS CCE, al cărei scop este stimularea cooperării dintre sectorul public și cel privat, este necesară justificarea atentă a realocării, cu detalii privind indicatorii, nu numai la nivel de DMI, ci și la nivelul operațiunii, prin cuantificarea unor posibile efecte negative. De asemenea, ACIS solicită o estimare mai exactă privind măsura în care bugetul de la operațiunea 2.1.2 va fi efectiv consumat și utilizarea eventualelor economii pentru operațiunea 2.1.1.

5. Stadiul implementării Axei Prioritare 3 - 30 septembrie 2009

D-na Lidia Ene, director în cadrul O.I. pentru Promovarea Societății Informaționale, Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale, a prezentat stadiul implementării operațiunilor pentru axa prioritară 3, respectiv:

- situația proiectelor depuse;
- stadiul evaluării proiectelor destinate administrației publice și mediului privat;
- rata de succes, pe operațiuni;
- distribuția regională;
- apeluri finalizate;
- greșeli și dificultăți întâmpinate.

De asemenea, a fost prezentată și o propunere de modificare a POS CCE, în sensul comasării a două operațiuni ce vizează dezvoltarea infrastructurii de broadband, într-o singură operațiune.

Pornind de la prevederile Strategiei Naționale de Comunicații în Bandă Largă (aprobată prin HG 444/2009), ale Regulamentelor Europene pentru Fonduri Structurale și ale celor specifice ajutorului de stat, Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale, în calitate de Organism Intermediar pentru Promovarea Societății Informaționale a elaborat, cu sprijinul JASPERS, un Model de Implementare a proiectelor ce vizează realizarea rețelelor de comunicații de internet în bandă largă.

Din analiza efectuată în urma elaborării Modelului de Implementare, a rezultat că există 11.027 localități în care nu există conexiuni broadband. Având în vedere distribuția pe întreaga suprafață a țării a zonelor neacoperite, în scopul asigurării unei distribuții echilibrate (d.p.d.v. al numărului de localități, al populației și al numărului de unități teritorial-administrative), a reieșit că, pentru accelerarea procesului de implementare a rețelelor de broadband, soluția optimă este gruparea celor 11.027 de localități în trei zone operaționale, urmând ca pentru fiecare zonă să fie implementat câte un proiect.

Din aceste considerente, a apărut necesitatea modificării implementării operațiunilor, respectiv prin implementarea acestora la nivel central de către MCSI, ceea ce conduce la necesitatea modificării solicitanților eligibili, și prin urmare, a textului programului.

Operațiunea de broadband nu a fost încă lansată, deoarece s-a așteptat adoptarea strategiei naționale în domeniu și crearea unui model de implementare, în prezent aflându-se în faza de analiză și pre-notificare pentru schema de ajutor de stat la Comisia Europeană - DG Competition. Pentru lansare este necesară modificarea POS CCE, în sensul înlocuirii celor două operațiuni pentru autorități publice locale și pentru IMM-uri, cu o singură operațiune, astfel încât să permită implementarea acesteia de către o autoritate publică centrală, fiind necesară și modificarea țintei indicatorului de realizare privind numărul de rețele broadband construite, ce se va reduce, în consecință, de la 100 la 3, datorită implementării centralizate a operațiunii pentru cele trei zone.

Referitor la modificarea POS CCE, **D-na Cătălina Meliță** a completat că, pe parcursul consultărilor cu experții JASPERS, s-a ajuns la concluzia că fragmentarea actuală nu are justificare economică, având în vedere și modelele mai adecvate aplicate în alte țări, și a precizat că, pentru a opera această modificare, este necesară aprobarea din partea membrilor Comitetului de Monitorizare și, ulterior, a Comisiei Europene.

Dl. Ștefan Ciobanu a fost de acord că modificarea este necesară, fiind la curent cu evoluția consultărilor cu experții JASPERS și Comisia Europeană, și a exprimat susținerea din partea ACIS pentru aprobarea modificării în cadrul reuniunii. De asemenea, domnia sa a recomandat Autorității de Management să aibă în vedere toate referirile la această operațiune din POS CCE, astfel încât să fie identificate paragrafele din textul programului care ar putea fi afectate de modificarea propusă.

În continuare, **dl. Valentin Dumitru, SC Soft-Expert SRL**, în calitate de beneficiar, a prezentat proiectul de implementare a unei soluții de conectare la internet în bandă largă, achiziții de echipamente și semnătură electronică, al cărui scop este de a oferi servicii de închiriere lunară a accesului la aplicație pentru firmele interesate. Valoarea proiectului a fost de 90.000 lei, din care 49.000 lei finanțare nerambursabilă (cerere de finanțare – 22.04.2008, contractare – 02.06.2009, cerere de rambursare – 10.08.2009, plata – 30.10. 2009).

Dl. Marian Răduță a solicitat unele explicații referitoare la lipsa de progres față de situația prezentată la reuniunea anterioară, în cadrul operațiunilor DMI 3, aplicații integrate și comerț electronic, operațiuni cu beneficiari IMM-uri, închise în luna decembrie 2008, și la măsurile pe care le are în vedere Organismul Intermediar, atât în ceea ce privește finalizarea evaluării și încheierea contractelor de finanțare, cât și în ceea ce privește comunicarea, pentru a promova aceste operațiuni în rândul beneficiarilor privați, în vederea lansării celui de-al doilea apel. În ceea ce privește succesul AP 3 în rândul instituțiilor publice, dl. Răduță și-a exprimat speranța că proiectele depuse sunt într-adevăr necesare pentru modernizarea infrastructurii electronice a administrației publice.

D-na Lidia Ene a explicat că există mai multe cauze pentru lipsa de progres, una dintre acestea fiind blocajul în evaluare, și a arătat că lipsa de interes a IMM-urilor pentru aceste operațiuni se poate justifica prin faptul că, în general, investiția în IT nu produce efecte imediate, ci în timp, și deci nu ar fi o prioritate pentru IMM-uri în perioada actuală de criză economică. În ceea ce privește acțiunile de comunicare și promovare dna. Lidia Ene a afirmat că acestea se desfășoară permanent (două prezentări lunar în parteneriat cu Agora Media, discuții cu asociații de profil ca multiplicatori de informație, participare la evenimente integrate de IT). În ceea ce privește interesul mare din partea instituțiilor publice pentru modernizarea infrastructurii electronice, d-na Ene este de părere că aceste proiecte vor avea un impact mare și vor induce efecte benefice în mediul economic.

Dl. Marian Răduță a recomandat continuarea și eficientizarea promovării operațiunilor destinate beneficiarilor privați.

Aprobarea propunerii de modificare a POS CCE

Având în vedere cele prezentate, **Dl. Secretar de Stat Constantin Claudiu Stafie** a supus la vot propunerea de modificare a POS CCE, referitoare la AP3.

Propunerea a fost votată și aprobată în unanimitate.

În continuare, **Dl. Secretar de Stat Constantin Claudiu Stafie** a anunțat că trebuie să fie prezent la o dezbatere în Parlament și a invitat-o pe **d-na Cătălina Meliță** să preia conducerea reuniunii, în locul său. Totodată, domnia sa a mulțumit membrilor Comitetului de Monitorizare pentru participare.

5. Stadiul implementării Axei Prioritare 4 - 30 septembrie 2009

Dl. Alexandru Săndulescu, director general, Direcția Generală Energie, Petrol și Gaze, Ministerul Economiei, organism intermediar pentru POS CCE, a prezentat stadiul implementării AP 4, respectiv:

- operațiuni în derulare;
- operațiuni în curs de lansare;
- stadiul operațiunilor lansate;
- structura și distribuția regională a proiectelor pentru energie regenerabilă;
- proiecte depuse pentru fiecare operațiune;
- greșeli frecvente în elaborarea proiectelor.

D-na Eliza Teodorescu, Alma-RO, s-a interesat dacă există o legătură între proiectele de dezvoltare a rețelei de transport a energiei și cele de investiții în instalații pentru producerea energiei, având în vedere, de exemplu, necesitatea preluării energiei produse de centralele eoliene din Dobrogea.

Dl. Alexandru Săndulescu a explicat că nu există o legătură, dar dezvoltarea rețelei de transport este necesară, fiind aprobată în planul de dezvoltare realizarea a două linii noi.

Dl. Gabriel Friptu a făcut precizarea că, în momentul de față, nu este nici un contract semnat și a întrebat dacă una dintre cauze ar putea fi riscul financiar, având în vedere durata mai mare de implementare a proiectelor pentru această axă prioritară.

Dl. Alexandru Săndulescu a precizat că procedurile în noile ghiduri au fost simplificate și vor fi semnate 14 contracte în perioada imediat următoare, prelungirea duratei până la încheierea contractelor fiind determinată de dificultatea asigurării cofinanțării de către beneficiari, care este de 50% din valoarea proiectelor, relativ mai mare comparativ cu celelalte axe prioritare, dificultate datorată evoluției pieței și crizei economice, inclusiv fluctuației cursului de schimb valutar.

Dl. Ștefan Ciobanu a fost de acord că este îngrijorător faptul că, până în prezent, nu este semnat nici un contract, având în vedere că proiectele se implementează pe durate mari de timp, iar în unele cazuri nu sunt rezolvate anumite pre-condiții, de exemplu scheme de ajutor de stat, și a solicitat găsirea unor soluții pentru remedierea acestei situații, care poate conduce la blocaje.

Dl. Gabriel Friptu a precizat că, în opinia sa, semnarea contractelor nu a fost îngreunată de fluctuația cursului de schimb, ci de estimările financiare inițiale, care au suferit modificări, și de numărul redus de proiecte selectate, fiind de părere că fragmentarea mare a bugetului pentru această axă nu permite generarea unui număr mai mare de proiecte.

Referitor la ultima remarcă, **d-na Cătălina Meliță** a explicat că în cadrul AP 4 sunt operațiuni pentru care există numai doi beneficiari eligibili, companiile naționale Transelectrica și Transgaz, pentru care se așteaptă răspunsul Comisiei Europene privind schema de ajutor de stat.

6. Stadiul implementării Axei Prioritare 5 la 30 septembrie 2009

D-na Cornelia Budică, AM POS CCE, a prezentat stadiul implementării pentru AP 5, Asistență Tehnică.

D-na Doina Iliescu, director AM POS Mediu, a solicitat includerea în prezentări și a unor informații mai amănunțite referitoare la previziunile de plăți și a evidențiat faptul că, la fiecare operațiune, accentul a fost pus pe numărul de proiecte depuse și evaluate, fără a menționa și plățile efectuate sau care vor fi efectuate până la sfârșitul anului. De asemenea, d-na Iliescu consideră mai relevantă, pentru viitor, o prezentare comparativă a stadiului implementării între perioade de raportare, de exemplu de la ultima reuniune a Comitetului de Monitorizare.

D-na Cătălina Meliță a explicat că plățile efectuate au fost incluse în prezentare, pentru axele la care s-au efectuat plăți până la 30 septembrie 2009, respectiv AP 1 și AP 2, precizând că nivelul acestora este totuși scăzut, la nivelul programului. În ceea ce privește structura plăților, acestea sunt majoritar de pre-finanțare, un milion euro rambursări până în prezent, cu excepția celor 86 milioane euro fondul JEREMIE. De asemenea, d-na Meliță a precizat că a fost indicată o previziune de plăți în valoare de 3 milioane euro până la sfârșitul anului, pentru întregul program, și a asigurat că, la următoarea reuniune, aceste date vor fi mai consistente și mai bine structurate.

D-na Aura Răducu a recomandat utilizarea unui sistem uniform de evaluare și contractare în derularea procedurilor de achiziții publice, menționând că modificarea legislației și eliminarea anumitor formate standard au condus la apariția unor probleme la nivelul beneficiarilor. Totodată, a recomandat utilizarea mai intensivă a fondurilor din asistență tehnică, domeniu important, care asigură funcționalitatea celorlalte componente ale instrumentelor structurale. A fost subliniată și necesitatea asigurării bunei funcționări a sistemului informatic, SMIS, indispensabil implementării programului, prin introducerea progresivă și completă a datelor, precum și actualizarea acestora.

7. Prezentarea măsurilor de informare și publicitate realizate pentru promovare

În continuare, *d-ra. Carmen Boteanu, Șef Birou Comunicare și Resurse Umane, AM POS CCE*, a făcut o prezentare a acțiunilor de comunicare, care a inclus principalele evenimente de comunicare, training pentru potențialii beneficiari, relația cu mass-media, materiale informative, activitatea help-desk și cooperarea inter-instituțională. A fost menționată și postarea pe site-ul Ministerului Economiei, a unor instrucțiuni pentru beneficiari.

Dl. Ștefan Ciobanu a făcut o remarcă referitoare la deteriorarea imaginii publice a POS CCE, îndeosebi anul trecut, comparativ cu alte programe, așa cum apare în mass-media, și a solicitat informații privind măsurile care vor fi întreprinse pentru ameliorarea acesteia.

D-ra. Carmen Boteanu a subliniat că numărul mare de proiecte depuse demonstrează o cunoaștere a programului în rândul potențialilor beneficiari, vizibilitatea sa fiind demonstrată și prin analiza răspunsurilor la chestionarele distribuite cu ocazia acțiunilor de comunicare. Referitor la articolele apărute, s-a observat faptul că nu întotdeauna mesajul este perceput de mass-media așa cum este transmis de Autoritatea de Management, fiind întâlnite confuzii, atât la nivel de terminologie, cât și valoric. D-ra. Boteanu a precizat că există un proiect propus a fi finanțat din fondurile de asistență tehnică, al cărui scop este informarea mass-mediei cu privire la program și realizarea unui sondaj de opinie, după încheierea campaniei de informare, pentru a constata rezultatul și impactul măsurilor de informare.

D-na. Cătălina Meliță a adăugat că una dintre concluziile desprinse din monitorizarea presei a fost aceea că majoritatea criticilor aduse se referă la durata mare de evaluare, ceea ce a indus, în mod justificat, o nemulțumire. D-na Meliță a subliniat că acesta este unul dintre motivele pentru care au fost simplificate procedurile, inclusiv dosarul cererii de finanțare.

8. Prezentarea recomandărilor Comisiei Europene referitoare la Raportul Anual de Implementare pentru anul 2008, aprobat în cadrul reuniunii Comitetului de Monitorizare din 16 iunie 2009

D-na. Dorina Muntean, Șef serviciu Coordonare Program, AM POS CCE, a prezentat recomandările Comisiei Europene referitoare la Raportul Anual de Implementare pentru anul 2008, aprobat în cadrul reuniunii din 16 iunie 2009, care vor fi luate în considerare la întocmirea raportului pentru acest an, menționând că unele dintre acestea s-au regăsit în prezentările din cadrul acestei reuniuni.

Cele mai importante se referă la:

- prezentarea unitară a datelor, pentru fiecare AP, și numai pentru perioada de raportare;
- structurarea datelor pe grupuri țintă specifice, de exemplu distribuția regională a proiectelor depuse, aprobate, contractate;
- asigurarea corespunzătoare a funcționării SMIS, element foarte important în activitatea AM, în activitatea de coordonare ACIS și în elaborarea și transmiterea rapoartelor solicitate de CE;
- monitorizarea regulii n+3, n+2;
- publicarea pe site a listelor de beneficiari, pentru fiecare operațiune.

9. Stadiul activităților de evaluare pentru 2009 și prezentarea Planului de evaluare pentru 2010

D-na. Mihaela Manolescu, Șef serviciu Evaluare și Monitorizare, AM POS CCE, a prezentat stadiul activității de evaluare a programului. Prezentarea a inclus activitățile de evaluare derulate și stadiul contractării consultanței din cadrul axei de asistență tehnică pentru prima evaluare intermediară a POS CCE.

Dl. Marian Răduță și-a exprimat îndoiala asupra utilității rezultatelor evaluării intermediare în iunie 2010, având în vedere că anul de referință este 2008, cu excepția situației în care pot fi luate în calcul și apelurile din anul 2009.

D-na. Mihaela Manolescu a apreciat că o analiză a activității 2008, respectiv a ghidurilor, a modului de promovare și a asistenței acordate este oricum binevenită, deoarece evaluarea intermediară pentru anul 2009 are și o componentă de evaluare a capacității administrative a programului și de analiză a efectelor crizei macro-economice asupra programului. D-na. Manolescu a precizat că pot fi luate în calcul și apelurile din anul 2009, dar a menționat că majoritatea operațiunilor au fost lansate în anul 2008.

10. Concluzii, diverse și stabilirea datei următoarei reuniuni

D-na. Cătălina Meliță a propus stabilirea următoarei reuniuni pentru sfârșitul lunii mai sau începutul lunii iunie a anului viitor, când va fi marcată și jumătatea perioadei de implementare a programului. De asemenea, a invitat membrii comitetului să facă și alte observații sau comentarii, dacă doresc.

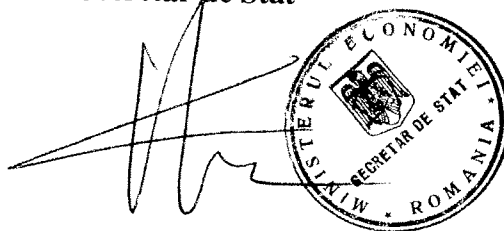
Dl. Marian Răduță și-a exprimat acordul cu cele spuse de d-na Doina Iliescu, considerând necesară o altă abordare a prezentărilor, raportată chiar la indicatorii din program. De asemenea, domnia sa a insistat pentru o prezență mai semnificativă la reuniuni a partenerilor din mediul socio-economic și al societății civile.

În încheiere, *dl. Ștefan Ciobanu* a transmis mesajul Autorității pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale de sprijin și cooperare pentru întărirea capacității administrative a Autorității de Management și a Organismelor Intermediare, recomandând accelerarea procesului de absorbție a fondurilor, în folosul beneficiarilor și proiectelor pe care aceștia le implementează.

Președintele Comitetului de Monitorizare a POS CCE

Constantin Claudiu STAFIE

Secretar de Stat

Redactat,
Secretariatul permanent al CM POS CCE